

Metsäpirtin

AHTIAISET

Huhtikuu 2011

Esi-isä Laurin jalanjalkia etsimässä

Metsäpirtin AHTIAISET

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura ry:n
jäsenlehti, huhtikuu 2011

Esimiehen palsta s. 3

Suvun "alkukotia" etsimässä s. 4

Ensi syksyn kokous Loimaalla s. 10

Käytiin Kauhajoella s. 11

Vetreä päiväsankari s. 16

Outo yövieras s. 17

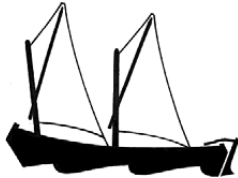
Toukokuussa Uuteenkaupunkiin s. 18

Mummon kintaat ja faraon sukat s. 19

Serkuksia koolla s. 26

Vanhojen kirjeiden kertomaa s. 29

Kirjatoimikunnan ja hallituksen yhteystiedot s. 34-35

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura netissä:
www.sukuni.fi/ahtiainen/

Kansikuvat: Jälkipolvia pellolla, joka oli viljelyksessä jo Lauri Ahtiaisen aikana. Wanhajaaman talot sijaitsivat tässä 1770-luvulla, jolloin tehtiin vanhin tiedossa oleva kartta. Lauri Ahtiainen tuli Wanhajaamaan todennäköisesti 1700-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä. Löytyisikö soranoton tuhoamasta kellarista kaikesta huolimatta vielä jotain jäänteitä?

Esimiehen palsta

Tervehdys hyvät sukulaiset

Viime kesänä oli seuran ohjelmassa matka Metsäpirttiin. Matkailijoita kertyi lähes täysi bussillinen. Lähdin itsekin ensimmäistä kertaa mukaan. Minua ei niinkään kiinnostanut 1930-luvun kotitilat, vaan vanhemmat asiat. Olen muutamia vuosia tutkinut Ahtiasten sukua, selviteltyt asu-
musten ja tilojen paikkoja eri aikoihin kartta-aineistojen pohjalta ja tuntui siltä, että kartat piti jotenkin saada kytkeytyksi todellisuuteen. Vallitseva todellisuus ei toki ollut 1700-, 1800- tai edes 1900-luvun alkupuolen todellisuus. Rakennuskanta on uusiutunut mo-
neen kertaan. Rakennuksia on kuitenkin niin vähän, että maiseman yleisilme lienee säilynyt, vaikka metsittymistä on tapahtunut ja jopa jotain raivauksiakin on tehty. Tiet vaikuttivat paikoin hyvinkin alkuperäisiltä. Monet matkailijat tekivät erilaisia löytöjä kirveen teristä ompelukoneen osiin. Hyttysiä löytyi yli tarpeen.

Historiallisia paikkojakin löydettiin. Sakkolan kirkon jäännöksistä löydettiin vasemmanpuoleisen oven paikka. Suvun kantaisä Lauri Ahtiainen haudattiin kirkkoon vasemmanpuoleisen oven viereen. Kirkko tosin ehti palaa ja rakennettiin uudelleen kahteenkin kertaan

sitten 1750-luvun, joten ihan varmaa ei ole, että ovi oli samassa paikassa.

Toinen paikallistettu kohde oli Lauri Ahtiaisen kotitalo. Sen ihan täsmällistä paikkaa ei pystytä osoittamaan, mutta oikea peltoaukeama löytyi ja GPS-koordinaatitkin otettiin talteen.

Viime vuoden sukkokokus pidettiin kaksipäiväisenä Kauhajoella. Kokouksen yhteydessä käytiin ruokamessuilla ja parissa mielenkiintoisessa museossa. Tänä vuonna on vuorossa yksipäiväinen vuosikokous Loimaalla Sarka-maatalousmuseossa, johon myös kokouksen ohessa tustumme. Kala- ja kalastusaiheinen toimintapäivä järjestetään Uudessakaupungissa toukokuussa. Tervetuloa kumpaankin tilaisuuteen,

Hyvää kevättä!

Harri Laine

Kävimme löytämässä

"suvun alkukodin"

Kantaisä Lauri Ahtiaisen kotipaikka Metsäpirtin Viisjokea reunustavalla viljelysaukealla löytyy noin sadan metrin tarkkuudella, vaikka soranotto ja pellon reunan mahdollinen siirtyminen vaikeuttavatkin vanhan talonpaikan aivan tarkkaa määrittämistä.

Sukuseuran järjestämällä kotiseutumatkalla kesäkuussa 2010 pysähdyimme paikalle, missä Laurin talo ja viljelykset lähes 300 vuotta sitten sijaitsivat. Sen kauemmas Ahtiaisten suvun vaiheita ei ehkä pystytä enää jäljittämään. Tai kuka tietää.

Kaikkiaan 32 henkilöä oli mukana Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseuran järjestämällä kotiseutumatkalla 10.-13. kesäkuuta 2010. Moni oli mukana ensimmäistä kertaa. Nuoria oli mukana lähes kolman-

nes porukasta.

Odotuksiakin oli kovasti, sillä sukukirjan tekoon liittyen Harri Laine ja Markku Lemmetti olivat tutkineet Ahtiaisten talojen sijaintia vanhoista kartoista aina 1700-luvun lopulta lähtien. (Niistä kerrottiin viimeksi sukuseuran lehdessä.)

Vuoden 1779 kartassa Wanhajaaman kylässä Viisjoen luona on viisi taloa, joissa asui Ahtiaisia ja Peltosia. Ahtiaisten talot sijoittuivat tien pohjoispuolelle, Peltoset lähinnä eteläpuolelle.

Vuonna 1939 lähes noilta samoilta jalansijoilta, joilla esi-isä Lauri aikanaan kulki, lähti evakkoon Vehmaan Matti Ahtiaisen isä Akseli Ahtiainen vanhempiensa kanssa. Matti on käynyt paikalla, kuin siellä vielä olivat nähtävillä kotipaikan kellarin rauniot. Nyt paikka on soranoton runtele-

*Ihan tavallinen
heinäpelto.*

*Jonka reunasta
löytyy naapurin
perunakellari.*

*Viisjoki virtaa pyöreään suvan-
toon kohdassa, jossa maantie ja
siltä olivat suomalaisten aikaan.*

*Sakkolan kirkon
raunioilla. Tänne
esi-isä Lauri hau-
dattiin vuonna
1756, kirkonkir-
jojen mukaan pie-
nemmän oven luo.
Nyt pienemmän
oven portaat johta-
vat koivikkoon.*

ma eikä kellarista enää löydy jälkeäkään, mutta Matin avulla paikka oli kuitenkin löydettävissä aika helposti.

Saapastelimme heinäpellolle, jolta kevään ensimmäiset rehut oli juuri korjattu. Vieressä olevista sorakuopista yritettiin vielä potkia esiin jotain jälkiä Matin muistamista vanhasta kellarista, mutta ei niitä enää löytynyt – ainoastaan rojua paljon uudemmilta ajoilta. Matin, Harrin ja Markun yhteinen käsitys kuitenkin on, että olimme oikealla paikalla noin sadan metrin tarkkuudella. Niinpä saatoimme juhlistaa tuloksellista etsintää poksauttamalla auki tilaisuutta varten Koselasta hankitut pullot venäläistä sampanjaa.

Viisjoen tien vastakkaiselle ”Peltosten puolelle” on viime vuo-

sina ilmestynyt lomakylä. Myös vieressä olevan Hovitien risteykseen on rakennettu aidan taakse komea kaksikerroksinen kivitalo, jonka rautaportilla liehuu isäntien kolmivärinen lippu. Voi olla, että Laurinkin entiset viljelykset siirtyvät tulevaisuudessa tonttimaaksi, joten kiinnostuneiden kannattaa vieraillla paikalla mielummin ennemmin kuin myöhemmin.

Laurin asuinpaikkaa ei nyt mitenkään merkitty, mutta sen löytää Viisjoen sillan jälkeen tien pohjoispuolelta ennen viistosti vasemmalle erkanevan Hovitie risteystä. Paikka on myös ennen nykyisen Viisjoen kylän (Pjatiretse) rajakyltiä ja sotamuistomerkkiä.

Samana aamuna ennen Viisjokea kävimme myös Sakkolan kirkon

Vielä parikymmentä vuotta sitten tässäkin oli vielä kellarin jäänteitä. Taustalla oleva talo sijaitsee risteyksessä, jossa Hovitie, aikanaan Saaroisten hoviin johtanut tie, erkane vanhasta kylätiestä.

*Emil ja Emilia tutustuivat
aallonmurtajaan.*

Hautausmaan muistomerkillä oli tehty kunnostustöitä.

*Hatakanmäen korkeimmalla
kohdalla sijaitsee rapistunut
torni, josta näkee kauas
Laatokalle. Tällä kertaa
Konevitsan luostari jäi
kuitenkin udun taa.*

Jaakko Ahtiainen ui Laatokassa.

Vuolaasti virtaavan Taipaleenjoen lossirannassa päästiin käymään, vaikka portit olivatkin ensin kiinni.

raunioilla. Kirkonkirjojen mukaan Lauri Ahtiainen haudattiin sinne vuonna 1756, kirkon sisään pienemmän oven lähelle.

Kirkon raunioilla ovat jäljellä kahdetkin aikanaan kirkkoon johdaneet portaat. Metsäpirtin kirkon tyyppinen ristikirkko on palanut pariinkin kertaan sen jälkeen kun esi-isä Lauri sen lattian alle haudattiin, joten nyt näkyvät portaat saattavat olla toisessa paikassa.

Mitä muuta matkalla nähtiin?

Kotiseutumatkan aikana ehdittiin viettää perillä kaksi kokonaisuuta päivää. Perjantaina käytiin ensin yhdessä Metsäpirtin kirkon luona sijainneella lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkillä ja etsittiin myös kirkon kivijalan jäänteitä ny-

kyisten asukkaiden hautausmaalta, rauta-aitojen ja nokkospöheikköjen keskeltä.

Sen jälkeen käytiin vanhalla suomalaisella hautausmaalla ja siellä olevilla muistomerkeillä.

Hautausmaalta matka jatkui etelän suuntaan Paukunmäelle, mistä katseltiin maisemia Viisjoen yli Puikkolan ja Joentaan kylien suuntaan. Molemmissa kylissä asui ennen sotia Ahtiaisten sukuun kuuluvia perheitä.

Paukunmäeltä palattaessa pysädyttiin vielä Metsäpirtin korkeimmalle kohdalle Hatakanmäelle. Siellä on rautarakenteinen tähtystorni, jonne sen huonokuntoisuudesta huolimatta pääsee edelleen kiipeämään pari-kolme henkeä kerrallaan (omalla riskillä luonnollisesti). Puusto mäen ym-

pärillä kasvaa, mutta hyvällä säällä näkymät avautuvat idässä yhä Laatokalle, aina Konevitsan luostarisaaressa asti, ja lännessä pitkälle Rautuun.

Sateisen lauantain aloitimme käymällä ensin Sakkolassa. Paluumatkalla kirkon raunioilta pysähdyimme Kiviniemen koskelle, missä Vuoksen vesi virtasi voimalla ja väellä kohti Suvanto-järveä.

Seuraava kohde oli Taipaleenjoen lossiranta Metsäpirtissä.

Talvisodan ensimmäisenä päivänä Taipaleen lossilla evakuoitiin siviiliväestö Metsäpirtin kirkonkylästä. Koko talvisodan suomalaiset sitten puolustautuivat virran vastarannalla, Terenttilän puolella, ylivoimaista vihollista vastaan. Tappiot olivat suuret ja vastarannan maaperässä on yhä rautaa joka askeleelle. Nykyiset datsanrakentajat ovat varmaan löytäneet sitä kosolti.

Taipaleesta ajoimme Vorken rantaan ihailemaan Laatokkaa. Päivä oli harmaa ja sateinen ja ulupalta vyöryi tuulisen eilispäivän vanhaa maininkia, joka kahahti rantaan säännöllisin välein. Vesi oli korkealla, joten komeasta hiekkarannasta ei ollut näkyvissä juuri mitään tällä kertaa.

Matkalla oli aikaa käydä tutustumassa myös kunkin matkalaisen omiin kiinnostuksen kohteisiin. Osa kävi ainakin Saaroisten aallonmurtajalla, jokunen Joentakana ja yksi ryhmä seikkaili autolla aina Tappariin asti.

*Teksti Raija Herrala-Nurmi
Kuvat Harri Laine, Markku Laaksonen ja Raija Herrala-Nurmi.*

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura ry

SUKUKOKOUS 2011

Loimaalla Maatalousmuseo Saran tiloissa 3. syyskuuta

Yksipäiväisenä järjestettävän kokontumisen ohjelma ilmoitetaan myöhemmin, kesällä tulevassa kokouskutsussa ja sukuseuran nettisivuilla www.sukuni.fi/ahtiainen/

Tervetuloa!

Kuulumisia Kauhajoen sukukokouksesta

Kauhajoen veteraanit kokosivat parikymmentä vuotta sitten sota-ajan muistoja perinnetaloon, joka varmasti on koko Suomen upeimpia ja parhaiten hoidettuja. Perinneyhdistyksen puheenjohtaja Mauno Lehtinen (oikealla) esitteli taloa Ahtiaisten sukukokouksen osanottajille.

Kolmisenkymmentä henkeä osallistui Metsäpirtin Ahtiaisten sukukokoukseen syyskuun alussa Kauhajoella. Lauantaina käytiin poimimassa herkkuja ruokamesuilla ja tutustuttiin Kauhajoen veteraanien monipuoliseen ja mielenkiintoiseen perinnetaloon Sanssinkartanon renkituvassa.

Illalla Asuulissa palattiin porukalla kesän Metsäpirtin matkalle,

jolla pystyttiin ensimmäistä kertaa paikallistamaan esi-isä Lauri Ahtiaisen 1700-luvun asuinpaikka.

Sunnuntain ohjelmassa oli kukkien lasku Karjalaan jääneiden muistomerkillle kirkon luona, käynti Eduskuntamuseossa sekä virallinen vuosikokous. Ja jokaisen ohjelman välillä nautittiin runsain mitoin Asuulin emäntien maukkaista tarjoiluista!

Virallisia kokousasioita:

Vuosikokouksessa käytiin läpi päättyneen kauden toimintaa ja suunniteltiin uutta sääntöjen edellyttämällä tavalla. Lisäksi valittiin Harri Laine jatkamaan seuran esimiehenä ja hallituksesta erovuorossa olleet Markut Laaksonen ja Lemmetti uudelle kolmivuotiskaudelle.

Viime vuoden toiminnan kohokohta oli ilman muuta sukuseuran kesäkuussa järjestämä matka Metsäpirttiin. Sille osallistui 32 henkeä. Matka oli merkittävä kahdessakin suhteessa: Kotiseutumatkalle osallistui poikkeuksellisen paljon nuorta väkeä. Toisaalta pystyttiin kohtuullisen suurella varmuudella löytämään paikka, jolla yhteinen esi-isä Lauri Ahtiainen aikanaan asui.

Toimintakertomuksen ohella hyväksyttiin toimikauden 2009-2010 tilinpäätös ja myös sitä edeltävä tilinpäätös, jota vuosi sitten ei voitu käsitellä tilintarkastuksen viivästykseen takia. Hallitukselle annettiin vastuuvapaus molemmista toimikausista.

Toimintasuunnitelman yhteydessä esimies Harri Laine kertoi sukukirjan käsillä olevista työvaiheista. Menneiden sukupolvien tiedot alkavat olla koossa 1900-luvulle asti. Viimeiset Metsäpirtin vuosikymmenet on kuitenkin käytävä läpi Mikkelin arkistossa, mikä vaatii ai-

kaa. Työ vaikeutuu yhä enemmän sotien jälkeen, kun väki hajaantui kuka minnekin. Näitä puuttuvia tietoja joudutaan vielä kyselemään eri suunnista.

Kevääksi on suunnitteilla toimintapäivä, jonka teemasta ja paikasta keskusteltiin. Ensi vuoden vuosikokous pidetään syyskuun alussa yksipäiväisenä, ja senkin osalta sopii tehdä ehdotuksia paikasta ja ohjelmasta.

Jäsenlehti ilmestyy keväällä ja lisäksi tiedotukseen käytetään nettisivuja.

Veteraanien perinnetalo

Kaksikymmentä vuotta sitten Kauhajoen veteraanit kokosivat voimansa ja keräsivät talteen viime sotiin liittyvät muistot. Ne sijoitettiin Veteraanien perinnetaloon, Kauhajoen keskustassa olevan Sanssinkartanon entiseen renkitupaan.

Tutustuimme taloon ja sinne koottuun esineistöön perinneyhdistyksen oppaiden Mauno Lehtisen ja Pauli Ikkelan johdolla. Vaikuttava paikka – varmasti laajimpia ja monipuolisimpia lajissaan. Ja omia muistojaan sinne ovat luovuttaneet myös Kauhajoen metsäpirttiläiset – vitriinissä on esillä Metsäpirtin lottien hihanauha. Valokuvissa nähdään talvisodan murjoma maisema Kirvesmäestä ja kuva marsalkka Mannerheimin vierailulta Viisjoelle.

Kuvassa Mannerheim Viisjoella

Myös monien kauhajokelaisten sotilaiden tie sivusi viime sotien aikana Metsäpirttiä, kertoi Mauno Lehtinen. Tykistön mukana kauhajokelaisia päätyi jatkosodan ajaksi mm. Kannakselle Lempäälään ja Valkeasaareen.

Perinnetaloon on rakennettu niin lottakanttiini, korsu kuin joukkosidontapaikkakin. Korsun ympärille on rakennettu myös sodan äänimaisema tykinkumoineen. Ja kuulimme ääninäytteen myös Teuvan Tiltun propagandaradiosta – Lehtisen mukaan kukaan ei kuitenkaan ole osoittanut, että ketään tällaista naishenkilöä olisi lähtenyt Neuvostoliittoon nimenomaan Teuvalta.

Viime sotien aikana Kauhajoella toimi jopa 2000-paikkainen sota-

Vitriinin hihanauhoista löytyvät myös karjalaisten punamustat värit.

Eduskunta- museon pihalla

sairaala, joka oli sijoitettu-
na mm. paikkakunnan kouluissa ja opistoissa.

Niinpä perinnetalossa muistetaan myös tätä aikaa ja sen aikaista sairaanhoidon välineistöä.

Kauhajoen sankarihautausmaalla valkeat ristit vierei vieressä muistutavat yhteensä 415 sankarivainajasta. Luvussa ovat myös Kauhajoen metsäpirttiläiset kaatuneet – myös Ahtiaisia on heidän joukossaan.

Uudempien aikojen ohella Veteraanien perinnetalossa muistetaan Suomen sotaa ja vuoden 1917 vapaussotaa. Sanssinkartanon nimi tulee Suomen sodan jälkeisiltä ajoilta, jolloin paikkakunnalle asettui von Schantzin suku. Suomen sodan 1808-09 aikana Kauhajoki oli sotänäyttämönä ja taisteluja käytiin mm. Pöntäneellä ja Nummijärvellä.

Eduskunta sotaa paossa

Toinen mielenkiintoinen kohde oli Sanssin koulussa toimiva eduskuntamuseo, missä vierailimme sunnuntaina.

Talvisodan alussa, joulukuussa 1939 eduskunnan jäsenet ja virkamiehet pakattiin aamuyön pimeydessä junaan ja siirrettiin Kauhajoelle sotaa pakoon. Istunnot pidettiin Kauhajoen yhteislyseossa ja edustajat majoitettiin mm. kotitalouskouluun ja paikkakunnan matkustajakoteihin.

Silloinen yhteiskoulu, nykyinen Sanssin koulu, on alun perin Terijoen Raivolassa rakennettu huvila, jonka hirret tuotiin junalla Kauhajoelle. Yhteislyseo aloitti ti-
loissa vuonna 1930.

Oppaana toimineen Mailis Korhosen mukaan eduskunnan evakointipaikaksi harkittiin useitakin eri paikkakuntia Pohjanmaalla. Rautatien risteysasemat, lentokenttä- ja teollisuuspaikkakunnat eivät kuitenkaan käyneet päinsä pommitusten pelossa.

Kauhajoen yhteiskoulussa oli keskuslämmitys ja paikkakunnan useissa oppilaitoksissa majoitustilaa. Kotitalouskoulun tomera rouva rehtori sai soiton Helsingistä, ja kun kävi ilmi, ettei kyseessä ollut vain sota-ajan huhu vaan täysi tosi, alkoi paikkakunnalla tapahtua – pohjalaisella tarmokkuudella. Kaikki oli kuitenkin toteutettava täyden salaisuuden vallitessa. Kauhajokelaiset itsekin saivat laajemmin ja julkisesti kuulla eduskunnan vierailusta vasta kymmenen vuotta myöhemmin. Aikanaan vieraista sanottiin vain, että oli saatu ”herraskaisia siirtolaisia”.

Eduskunta toimi Kauhajoella helmikuun 11. päivään saakka. Istuntoja pidettiin yhteensä 34. Salissa on yhä nähtävillä Hangon keksin peltilaatikko, joka toimitti vaaliuurnan virkaa äänestyksissä. Myös ikkunoiden pimennysverhot ovat alkuperäiset.

Sukukokouksen osanottajista moni muisti samaisen salin omilta kouluvuosiltaan. Silloin siellä ei liikuttu puhemiehen nuijan vaan liikunnanopettajan tamburiinin tahtiin.

Raija Herrala-Nurmi

Harri ja Katariina laskivat sukuseuran kukat menneiden polvien muistoksi Karjalaan jääneiden muistomerkillle.

Korvike tämäkin. Eduskunnan virallinen vaaliurna jäi kiireessä Helsinkiin, mutta ei hätää, keksi-purkki löytyi tilalle kun tarvittiin.

Vetreä päivänsankari!

Veikko Saarinen 80 v
15.12.2010

Vanhan ukon mieli nuortui
lapsen lailla leikkimään.
Kumarainen selkä suortui
jalat nousi yli pään.

Joulukuussa 80 vuotta täyttänyt Veikko Saarinen kiitti Ahtiaisten sukuseuraa merkkipäivänsä muistamisesta lähettämällä oheisen kuvan ja runon. Kuvan on ottanut Timo Saarinen 4.12.2010.

*Jo kahdeksalla vuodet alkaa
vielä väsymys ei paina jalkaa
ei ukko kumarassa kulje
eikä toiveitansa poies sulje
vaikka näkyvissä nahkatukka
ja posken purrut elon hukka.*

Veikko kertoo opettelleensa 16-vuotiaana kävelemään käsillään. 60-vuotispäivän vietossa otettiin käsillä seisontavalokuva, sama toistui 70-vuotispäivillä ja nyt 80-vuotiaana. Viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana Veikko ei kuitenkaan ole harjoitellut, joten suoritus ei ollut ihan niin sujuva kuin ennen.

Veikko harrastaa liikuntaa, mm. venyttelee joka päivä ja yhdellä jalalla seisomienkin kuuluu ohjelmaan. Kerran viikossa hän käy tanssimassa. Erityisesti hän korostaa venyttelyn tärkeyttä!

Muistoja rajan pinnasta Tapparista

Outo yövieras

Rajan yli oli monenlaista kulki-
jaa. Oli visakoivun ostajia, jotka
hävisivät, kun saivat tietää missä
raja kulki. Myös rajan tuntumassa
asuneita, jotka kiinni joutuessaan
kertoivat olleensa myymässä van-
han separaattorin rajan takana.

Oli syksyinen myöhäinen ilta

vuonna 1938. Pajarin väki oli
jo käynyt nukkumaan kun ovel-
le koputettiin. Agneta lähti kysy-
mään kuka siellä oven takana on.
Vastuksena kuului outo miehen
ääni: *"Kunhan olen mies, laske-
kaa tupaan"*. Pienen pohdinnan
jälkeen päätettiin herättää Peltosen

Eino, hän kun oli rajanvartija.
Pajarissa oli kortteerissa tut-
tuja rajamiehiä, kun vartiolla
ei kaikille riittänyt majoitus-
tilaa.

Eino laski vieraan tupaan
ja alkoi kysellä vieraalta,
millä asioilla tämä liikkui.
Vastaukset olivat varovaisia
ja vältteleviä. Kysymykseen
onko vieraalla asetta, tämä
vastasi: *"Onhan minulla
puukko"*. Kun Eino ehdotti
vartiolle menoa, vieras ilah-
tui ja vastasi: *"Sitähän minä
olen tässä haeskellutkin"*.

*Rajavartija Eino
Peltonen, jolla oli
merkittävä osuus
illan tapahtumissa.*

Matkalla vartiolle mies alkoi kertoa Einolle millä asioilla hän liikkui. Siitä miten laaharit nukkuivat niin, etteivät tietäneet mitään kun hän tuli yli rajan Venäjälle. ”*Kyllä silloin olisi koiteltu, kuka on kuka, jos olisin niiden kynsiin joutunut*” uhosi mies.

Vartiolle tullessa Eino sai vihjatuksi toisille vartijoille, että vieras on siinä uskossa että ollaan Venäjällä. Keskustelua käytiinkin koko sillä sanavarastolla mitä venäjän kieltä osattiin. Vierasta jututettiin koko yö, Einokaan ei malttanut enää lähteä takaisin kortteeriinsa.

Pajarissa alettiin hätäillä, vartios-
tolle kun ei ollut kuin muutama
sata metriä, eikä vieraan saattajaa
alkanut kuulua takaisin. Aamulla
kulkemiset sitten selvisivät, kun
Eino kävi kertomassa yön tapahtu-
mista.

Vieraalle tarjottiin aamulla var-
tiolta hevoskyyti viskaaliin, vartio-
ston esikuntaan, Hatakan mäelle.
Vasta täällä hänelle kerrottiin, että
hän on vielä Suomessa.

Aili Lemmetti

Taitopäivän teemana veneet ja kalastus

Uudessakaupungissa lauantaina 21.5.2010

Kokoontuminen klo 11 tervetuliaiskahveille Pakkahuoneen terassille (uusi terassi Vason myllyn päädyssä).

Ohjelmassa: Tutustuminen Myllyn näyttelyyn, sitten lähdetään vesibus-
silla Haiduksen saareen n. klo 12, missä onkimista ja muita merellisiä as-
kareita sekä ruokailu. Paluu saaresta noin klo 17.

Ilmoittautuminen 15.5. mennessä Raijalle p. 040 7374678, sähköpos-
ti rihe@netti.fi tai Katariinalle p. 03 2554629, sähköposti katariina.ahtiai-
nen@luukku.com.

Päivän voi aloittaa jo klo 9 avautuvilla saaristolaismarkkinoilla rannalla
Pakkahuoneen tuntumassa tai kukkamarkkinoilla Kaupunginlahden toisel-
la puolen hiukan kauempana.

Markkinoiden takia pysäköintijärjestelyt Pakkahuoneen lähellä poikkeat
normaalista, ohjeet laitetaan sukuseuran nettisivuille!

Ruokailut ja kahdet kahvit ym. 25,00 €/henkilö. Varusteet sään mukaan!

Taina Saarinen

Mummon kintaat ja faraon sukat – neulakinnastekniikasta

Neulakinnas on täydellinen. Se on lämmin, kosteuden- ja tuulenpitävä, purkautumaton, helppo paikata ja istuu käteen hyvin. Karjalaisen kinnasneulan historia yltää faraon sukkiin asti.

Neulantekotaito ehti käydä katoamisen rajoilla. Nyt muinaistekniikat ja perinnekäsityöt kiinnostavat, ja kinnaskursseilla opetellaan pitkällä neulalla pujottelua. Maailman vanhin lankatekniikka on yhtä sitkeä kuin neulakinnas on purkautumaton.

Varmaa on, että neulakinnastekniikka on Suomen alueella ollut käytössä noin 1000 vuotta sitten, eli aikana, jota historiantutkimuksessa kutsutaan viikinkiajaksi. Tuolloin kangasta kudottiin pystykangaspuissa ja ainakin lapasia, päähineitä ja sukia tehtiin neulamalla.

Suomen vanhimmat neulakinnaslöydöt ovat peräisin ristiretkiajoilta

(‘ristiretkiaika’ on Suomen rautakauteen liittyvä arkeologinen periodinimitys, n. 1050-1250), eli neulatekniikka oli keskiajan alkuun asti ainoa alueella käytetty lankatekniikka.

Eurasta on tehty haulalöytö, jossa oli 56 pientä neulaneuloskappaletta. Hauta on ajoitettu vuosiin 1018-

1050. Viipurin läänistä, Kaukolan Kekomäestä on samoin löydetty sukan pala, ja Mikkelin Tuukkalasta kirjottu kintaan kappale, joka on peräisin 1300-luvulta.

Varhaisimmat kokonaiset neulasukat ovat Egyptistä. Sukkapari (ns. ”koptilaiset sukat”) on Kairossa,

Egyptiläisen museon vitriinissä, ja se on kuulunut 400-luvulla eläneelle faraolle.

Egyptin sukkapari ei ole vanhin neulottu löydös, sillä vanhimmat säilyneet palaset ovat tuhansien vuosien takaa, heti jääkauden päätyttyä 8000 ennen ajanlaskun alkua. Esim. löydös Tanskasta on löyhä kasvikuikutupunospala ja todennäköisesti osa siivilää. Vanhin (lampaan)villalangasta valmistettu neulospalalöytö on vuodelta 256, nykyisen Syyrian alueelta.

PUIKKOVILLITYS RUOTSISTA

Sukkia ja käsineitä, liivejä ja paitoja neulottiin neulatekniikalla koko Suomessa aina siihen asti, kunnes Ruotsista tullut puikoilla neulominen syrjäytti sen 1500-luvun mittaen. Vanhin puikoilla neulottu käsinelöytö ajalta noin 1440 on Turun kaupunkikaivauksilta.

Puikoilla neulomisesta tuli Lounais-Suomessa varsinainen muotivillitys. Alkuun tähän moderniin toimeen käytettiin vain silkilankaa ja ohuinta hienoa villaa. Puikoilla neulomisesta on merkin­töjä, miten sen tolkuton harrastaminen häiritsi neitosten keskittymistä ”tarpeellisiin töihin”.

Naantalin birgittalaisluostarin nunnat olivat käsityötaiteilaita, jotka loistokkaiden kirkkotekstiilien kudonnan lisäksi neuloivat. Luostarin kirjanpito kertoo, että vuosittain tehtiin ”vantar”, lapasia, jopa tuhatkunta paria.

Voidaan olla aika varmoja, että puikot ovat syrjäyttäneet neulan, kun luostarin kirjanpidossa aletaan käyttää ilmaisua ”stickade vantar”: ’sticka’ tarkoittaa puikkoa. Sitä ennen käytetty sana ’nålade’ viittaa neulaan: ’nål’ = neula.

Muulla maassa neulakintaita ja muita tällä tekniikalla valmistettuja käsitöitä tehtiin etupäässä ruotsinkielisellä Pohjanmaalla, Ahvenanmaalla ja Lapissa, joilla alueilla neulakinnas on säilynyt yhtä pitkään kuin Karjalassakin.

Turun ja Tarton yhteisessä perin­ekäsityöprojektissa muutama vuosi sitten kävi ilmi, että Virossa neulakinnastekniikka tunnettiin, mutta sen käytöstä ei ollut tietoa.

MAKSU- JA KAPIOKINTAAT

Hyvä tavara on aina arvossa. Neulakintaita käytettiin Itä-Suomessa maksuvälineenä vielä 1700-1800-luvuilla. Niillä maksettiin ainakin sotaveroja Venäjälle.

Kirkollisista asiakirjoista löytyy tieto esim. Joutsenossa papin kuu­luttaneen saarnastuolista 1860-luvulla, että vihkimisestä tulee mak­sa­a joko rahaa tai pari kunnollisia neulakintaita. Puikoilla neulotut lapaset eivät kelvanneet. Tästä voi syystä päätellä, etteivät kaikki osanneet neulata ja jos osasivat, jälki ei ollut riittävän hyvää.

Neula on kuulunut ainakin Karjalassa kapioihin, ja sen on tehnyt useimmiten morsiamen isä tai veli. Neulaaminen opetet-

tiin tytöille 10-14 vuoden iässä. Kinnasparin onnistumisesta voitiin päätellä morsiamen käsityötaitoja. Miestenkin tiedetään neuloneen. Erityisesti merimiehet neuloivat itselleen, kun oli pakko.

PARAS PARI KINNAS JA RUKKANEN

Yleisimmin neulaamalla on tehty lapasia, sukkia ja myssyjä, mutta myös maitosiivilöiden siivilälappuja ja hevosten loimia. Arkeologisissa vaatelöydöissä on merkkejä siitä myös jakuista ja vyötäskuista tai pusseista.

Turun Käsityöläismuseossa 17 kesää neulunut Sirkka-Liisa Siitonen kertoo, että kinnasneulalla on tehty maitosiivilöitä lehmän häntätupsun jouhista. Huolellisesti pestyistä jouhista neulottiin löyhä pyöröylä ja siihen pujoteltiin neljä tikkua kehykseksi. Siitonen kertoo, että äidit opastivat poikiaan käymään haistamassa maitosiivilää: jos se on happaman hajuinen, ei ole talon tyttöäkään opetettu töissä hygieeniseksi.

*Aili Lemmetti
kävi kinnasmannekiiniksi
Vehmaalla
pidetyssä
taitopäiväs-
sä parisen
vuotta sitten.*

Neulakinnastekniikka on sukua korinpunonnalle. Vanhimmat neulakinnastekniikalla valmistetut tekstiilit ovatkin kasvikuivia.

Työmiehet ovat arvostaneet neulakinnasta, sillä se on nahkarukkasen alla ylivertainen: käteen muotoutuva, ei kierry eikä hankaa, ja leveäsuisena sen saa pois kädestä kättä heilauttamalla, toi-

Kinnasneulatekniikasta

Neulakinnastekniikasta on julkaistu kirjallisia ohjeita, mutta onnistumatta. Tekniikka ei yksinkertaisesti taivu kirjalliseen muotoon. Se on taito, joka on opittu ja opitaan parhaiten vieressä tehden.

Tekniikka kuuluu ns. solmuttomiin verkkotekniikoihin eli silmukat muodostetaan pujottamalla lankaa tiettyssä järjestyksessä itsensä läpi, kuitenkin muodostamatta solmuja. Nimitystä neulaaminen voi käyttää erotuksena puikoilla neulomiseen.

Perinteisessä työasennossa silmukat ovat vasemman käden sormilla ja neulaa pidetään oikealla kädellä.

Neuloa voidaan usealla eri tavalla. Suomessa käytetyt tekniikat voidaan jakaa yksi-, kaksi- ja kolmivaiheisiin tapoihin.

1) Kaksivaiheinen tapa eli ns. suomeksi neulaaminen eli läntinen tapa on kaiketi vanhin pujottelutapa. Sitä on käytetty Suomessa jo viikinkiajalla ja se tunnetaan Ruotsissa. Neulan pujottelu tapahtuu siinä kahdessa vaiheessa, vaikka lanka(silmukka)luku voi vaihdella. Helpoin ja yksikertaisin tapa muistuttaa hieman pykäpistoa.

2) Kolmivaiheista tapaa kutsutaan venäjäksi neulaamiseksi.

Neulakintaan pintakuviota

Tämä itäinen tapa on vahvempi ja monimutkaisempi.

3) Kolmas tapa on pyöräyttäen tai kiepauttaen eli punaltaen tehty, joka on veden- ja tuulenpitävä.

4) Sitten on vielä yksi neulomistapa, joka on uniikki tekniikka ja löytynyt vain arkeologisesta aineistosta ja yhdestä ainoasta haudasta ja jota löytöpaikan mukaan kutsutaan Kaukolan tekniikaksi.

Varman tuloksen neulakinnastekniikalla tehdyn neuloksen ra-

kenteesta saa vain neulosta purkamalla, mutta pintakuviota tarkastelemallakin voi päästä pitkälle.

Suomeksi tehdyssä neuloksessa on ikään kuin neljä kerrosta yhdellä silmukkarivillä: alareunan ”silmukat”, alemmat ja ylempät ”keskisilmukat” ja yläreunan ”silmukat”. Silmukkarivin keskimmäiset ”silmukat” sijaitsevat viistossa limittäin toistensa päällä. Tuoreessa neuloksessa näkyy ”reunasilmukkojen” lisäksi usein vain ylempi ”keskussilmukka”, alemman upotessa sisälle neulokseen. Suomeksi tehty neulos venyy helposti pituussuuntaan.

Tekniikka ei ole tiukantarkka. Virheet eivät näy, silmukoiden tekotapa ja silmukoiden määrä on muunneltavissa, eikä silmukoita oikein voi kunnolla laskeakaan. Kokenutkin neuloja aloittaa kuitenkin aina kaksi kinnasta yhtä aikaa, ja neuloo niitä tasavuoroin, jotta parista tulee samanlainen. Neulojan kädenjälki ei neulamisessa näy, toisin kuin puikoilla neuloessa, joten keskeneräistä työtä saattoi jatkaa se ken kerkesi.

Aloituspöytä eli kintaan kärkiosa on vaikein. Siksi aloitteleville tytöille tehtiin aina useita aloituksia käsityökoriin odottamaan. Jatko onkin mekaanisempaa ja helpompaa.

sen käden auttamatta, mikä on ollut ulkotöissä tärkeä ominaisuus. Tiiveimmillään se on jopa vedenpitävä.

Työkäsineelle on sekin eduksi, ettei neulakinnas purkaudu jos siihen tulee reikä. Neulosta ei siis ihan tavallisilla hermoilla myöskään pureta.

LAMPAANHARMAA JA KIRJOKINNAS

Neulakintaasta tehtiin tyypillisesti harmaa ja lyhytvartinen, mutta kannakselaisen hevostiehen ajokintaat saattoivat olla kuin katsottaviksi tarkoitettut: kirjoitetut, pitkävartiset, suppilomaiset varret koamesti yli kyynärpäähän.

Kintaita on koristeltu lautanauhoin tai isoin kuvioin päällekirjailuina. Pyhä- ja kirkkokintaat olivat valkoiset. Myös vainajalle voitiin laittaa kokovalkoiset kintaat. Ne sidottiin päistä yhteen sen ajaksi kun arkku oli avoinna. Sitten solmu avattiin, niin kuin muutkin solmut huoneessa, jotta sielu pääsi vapaasti lähtemään tuonpuoleiseen.

Kalastajat arvostivat tiiviillä tekniikalla neulottuja kintaita yli kaiken. Haastatteluaineistossani on kuvaus, miten kalastaja työt aloittaessaan kasto i ensimmäiseksi aamulla kintaansa avannossa ja veti ne käteen. Ihon lämpö piti kintaat lämpimänä koko päivän. Märkä nahkarukkanen olisi repeytynyt ensimmäisellä vedolla rikki ja ollut kaiken lisäksi kylmä. Jälkeenpäin

villakinnas oli tietysti kuivatettava huolellisesti.

MONINAISET NEULAT

Neulakinnastekniikan nimi tulee työvälineestä ja käsineistä, joita sillä on enimmäin valmistettu. Ilmeisesti sana ”neulominen” (neul/a : neul/o/a) on tätä perua.

Neulaaminen tapahtuu n. 10 cm pitkällä litteähköllä ja tylpällä neulalla, jonka päässä tai keskellä on reikä.

Neulan pituus on tärkeä. Neulan on oltava hyvin käteen sopiva ja riittävän pitkä, jolloin se tukeutuu kämmensyrjään. Lyhyemmän kanssa kipeytyvät sormet.

Neulan materiaali voi olla melkein mitä vain: erilaisia puulajeja, luuta tai erilaisia metalleja, hopeaakin. Muovisesta kammanselästä ja hammasharjan varrestakin on neuloja tehty.

Sodan aikana oli vaikea saada metallia, joten rintamalla sotilaiden tekemät metalliset neulat olivat haluttu ja arvokas lahja kotona. Metallia oli kestäväntä mahdollista, eikä sitä saanut kovaotteisinkaan neuloja mutkalle, sillä metallia oli notkumatonta lentokonealumiinia alas ammutuista puna-armeijan koneista. Näillä neuloilla naiset sitten tekivät kintaita rintamalle.

MIKÄ NEULAKINTAAN SYRJÄYTTI?

Runsaat kymmenen vuotta sitten näytti siltä, että kinnasneulo-

misen taito unohtuu. Vain vanhimmat mummit osasivat, eikä kukaan huolinut kintaita käyttöön.

Taidon hiipumista on nopeuttanut se, ettei kinnasneulatekniikka ole koskaan kuulunut koulun käsityöopetukseen. Kansakoulujen opetussuunnitelmia laativat 1900-luvun alussa kaupunkilaiset, aivan eri elämämpiirissä olevat ihmiset kuin he, jotka kintaita arjessaan käyttivät.

Koulun kautta Suomeen on ujutettu hampaidenharjaus, salaatin-syönti ja puhtaan nenäliinan arvo. Esikuvallisuus ovat tuoneet koteihin paljon hyvää, mutta neulakintaan kohdalla kävi kehnosti. Kotona opittu taito ehkä koettiin koulukäsitöiden rinnalla ”huonomaksi”.

Kansakoulun perustaja Fredrik Cygnaeus ei tällaista olisi kuuna päivänä katsonut hyvällä. Hänen tavoitteenaan oli että lapset, niin tytöt kuin pojatkin, tekevät puutöitä ja tekstiilitöitä, mutta ei tietyn taidon oppimisen tarkoituksessa, vaan siksi, että se auttaa lasta käden toiminnan harjaantumisessa. Cygnaeus näki myös, että käsillä tekeminen rauhoittaa ja tuo onnistumisen iloa. Hänen kasvatuksellinen ja erittäin asiantunteva näkemyksensä ohitettiin, kun opetus sisältöjen suunnittelijat huomasivat, että koulua voidaan käyttää työelämään valmentamiseen. Ajateltiin, että kansakoulusta lapset menevät kuitenkin suoraan töihin, joten olisi hyvä oppia ammattitai-

toja. Näin toki lapsille kävikin vielä 100 vuotta sitten, ja 12-vuotiaat olivat jo tehdastyössä.

Neulakintaan syrjäytymiseen vaikutti myöhemmin myös muovirukkasten ja muiden työvälineiden sekä työtapojen modernisoituminen, ja metsä- ja peltotöiden väheneminen. Vähitellen isoäiditkään eivät enää olleet istumassa lastenlastensa vieressä käsitöitä opettamassa. Aika muuttuu.

KINNASTAITO TALLESSA TAAS

Vaan eipä kadonnut vielä tämä sitkeä taito. Kinnasneulataidon opetustakin on laajalti saatavilla. Turun Karjala-Seuran Käspaikka kokoontuu kerran viikossa tekemään yhdessä käsitöitä. Se joka osaa, neuvoo aloittelijaa, ja paikalla on myös käsityöopettaja. Käspaikassa neulotaan myös neulalla, mm. sisalnarusta koreja, pussukoita ja laukkuja, ja uusimmilla erikoislangoilla mielenkiintoista jälkeä myssyihin, huiveihin ja pusseroihin.

Työväenopistojen ja kansalaisopistojen kursseille eri puolilla Suomea on hakeutunut karjalaisen mummonsä taitoja tapailevia neulojia. Neulonta kiinnostaa nuoria keskiaikaharrastajia, jotka tekevät mahdollisimman autenttisia pukuja ja jalkineita aikakauden materiaalein ja menetelmin. Myös perinnekäsityöharrastajat pitävät yllä vanhoja tekotapoja ja nuoretkin

käyttävät taas mielellään villalapsia.

Yliopistoissa on tehty neulakintaasta kansatieteen, käsityöalan ja arkeologian oppinäytetöitä.

Elävällä perinteellä ei ole yhtä ainoaa oikeaa ilmenemismuotoa, vaan se mukautuu tekijän, olosuhteiden ja tarpeiden mukaan. Kuollut perinne on sellaista, jonka ei sallita muuttuvan. Neulakinnas ja neulominen jatkaa siis osana elävää suomalaista käsityöperinnettä.

Lähteinä mm.

Marjut Nordberg, Käsityö-kohtaamisia muinaisuuden kanssa. Pro gradu 2008.

Krista Vajanto, Euran emännän neulakintaat. PG. 2003. Helsingin yliopisto Kulttuurien tutkimuksen laitos.

www.vajanto.net/gradu

www.kaspaikka.fi/kulttuuri

www.ukonvakka.net

www.juurakko.fi

Kirjoittaja on raisiolainen kulttuuriaiheisiin erikoistunut freelancetoimittaja, jonka isä on syntynyt Metsäpirtissä, ja jolle mummo Anna Saara Peltonen (jonka äiti Saara s. Ahtiainen) ehti opettaa kintaan neulomista. Kirjoitus perustuu Turun seudun Metsäpirttikerhossa 16.3. pidettyyn esitelmään sekä tekijän Taito- ja Karjala-lehdissä julkaistuihin artikkeleihin.

Serkkuja ja pikkuserkkuja koolla Loimaalla

Peräti viitisenkymmentä Metsäpirtin Ahtaisten sukuun kuuluvaa oli lokakuussa koolla Loimaalla. Kokoontuminen oli jo toinen lajissaan.

Loimaan seudulla asuu suuri joukko Saaroisten Ahosaassa asuneiden Salomon ja Susanna Ahtiaisen vanhimman pojan, vuonna 1885 syntyneen ja vuonna 1957

Lokalahdella kuolleen Heikki Ahtiaisen jälkeläisiä.

Ajatus serkkujen ja pikkuserkkujen kokoontumisesta tuli toiseksi syksyllä 2009, ja ensimmäisellä kerralla Katinhännän kievarissa oli väkeä vieläkin enemmän, seinät miltei pullistelivat. Nytkin serkkuset olivat runsaslukuisesti liikkeellä lapsineen ja lapsenlapsineen. Ja

Naisvoimaa yhteiskuvassa: eturissä vasemmalta Annikki Virtanen, Marja-Liisa Hämäläinen, Hilikka Kontulainen, Kaija Hämäläinen, Marjatta Huhtala, Kaija Herrala. Takarivissä Raija Herrala-Nurmi, Kaarina Alihanka, Liisa Juusti-Suominen, Päivi Laaksonen, Eija Herrala, Stina Suominen ja Kaarina Kiiskinen.

Veljekset Martti, Eino ja Pekka Hämäläinen ja serkku Jukka Ahtiainen.

olihan sana jo kiirinyt hiukan kauemminkin sukulaisten pariin.

Syksyinen päivä sujui enimmäkseen kuulumisia vaihtaen ja Kievarin tarjoaman hyvän ruoan parissa. Mutta eipä laulukaan unohdettu, siitä piti huolen serkusten sarjaan kuuluva Matti Ahtiainen.

Jarmo ja Vilja Kontulainen

Iida Laaksonen ja Stina Suominen, serkukset Heikki Ahtiaisen neljättä jälkeläispolvea. Useimmat tämän jutun kuvista ovat Iida Laaksonen ottamia.

Yläkuvassa vasemmalta Outi ja Heikki Niemi, Kaarina Alihanka, Liisa Juusti-Suominen, Matti ja Liisi Ahtiainen. Alakuvassa Minna Harju ja Miika Niemi, Markku Niemi ja Hannu Alihanka.

Vanhojen kirjeiden kertomaa

Jo muutamana vuonna olemme julkaisseet Riitan perhearkistossa säilyneitä kirjeitä sota-ajalta. Hajalleen pitkin Savoaa, Pohjanmaata ja sotatantereita joutuneet metsäpirttiläiset muistivat ahkerasti toisiaan kirjeillä ja korteilla.

Jos jonkun muunkin arkistoista löytyy näitä aarteita, julkaisemme niitä mielellämme – ota yhteyttä hallitukseen!

*Lotta Maikki Ahtiainen
Käkis. S.k. piirin Esik.
Metsäpirtin S.k. joukkue
K.p.k. No 2*

Kurkijoella 10/3. 40

Terve Maikki

Kiitos kortistasi, johon minulla on jäänyt vastaamatta kun on ollu tätä touhua tässä. Täällä on aika mennä nopeasti. Minä koitin tässä saata loman päästäkseni katsomaan perhettä mutta Kapt. ei myöntänyt kun kolme vuorokautta, minun ei passannut lähteä sillä kun minulla menee vähintäi kolme vuorokautta matkustaessa. Nytte minä meinasin tehdä loma-anomuksen että pääsisin Pääsiäiseksi. Mari ja lapset

lukevat kovaa minulle että pitää heitä tulla katsomaan, lapsilla on kuulema kova ikävä Isää. Olihan se hyvä että ne huopikkaat tulivat perille. Minä annan sen lopun rahan kun satutaan yhteen. Meillä on täällä muuten rauhallista, minkä ryssän koneet kulkevat tästä päällitse, juraavat kun käyvät pommittamas Huitolaa ja Elisenvaaraa.

Paljon terveisiä minulta ja kotiväeltä ja rauhallista Pääsiäistä V.K

Rouva Maikki Ahtiainen
Jänhiälän pysäkki

Ilmajoki 16/5 40

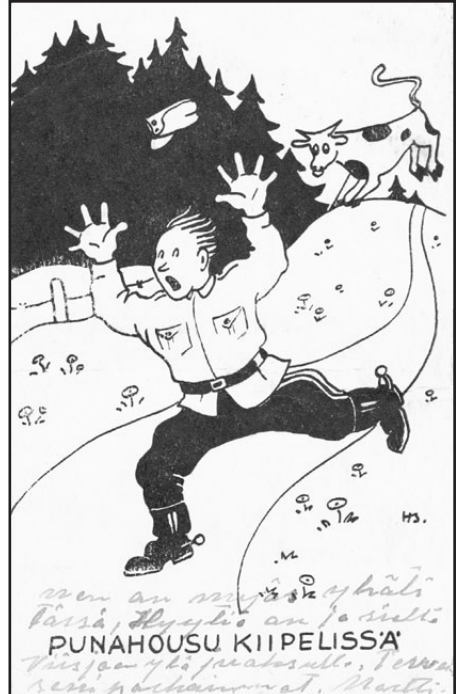
Maikille ja Matille!

Kiitän kirjeestänne jonka sain eilen illalla, se oli iloinen tervehdys sieltä Karjalasta, joka aina kaikuu korvissa. Me asumme täällä pohjanmaan lakeuksilla, jotka ovat silmäkantamattomien tahi toisin sanoen useampien kymmenien kilometrien laajuiset viljelyslakeudet, metsiä on vähän ja nekin aivan kaukana taloista. Täällä halkosyli maksaa 400:- mark, joten puista täytyy olla tarkat eikä kuten Karjalassa, saunaakaan ei saata kun korkeintaan 1 kerta kuussa. Kaikki elämä täällä tuntuu kolkolta koska jäykät pohjalaiset eivät oikein ymmärrä Karjalaisia, vaan jossakin täytyy olla kun ei ole omaa kotia johon voisi mennä. Tämä tuntuu kovin ikävältä jota ei voi syventyä ajattelemaan, aina täytyy siirtää ajatukset muuanne eikä muistella entisestä kotista mitään, silloin on parempi olla. Ei ole vielä tullut kotia hommattua eikä tietä mistä sen saa ja milloin, koska tilanne on näin epävarma, vaan täytyy aina varttoa mitä huomen tuo tullessaan.

Ei meidän Aabram ole

viellä päässyt pois sieltä Purmojärveltä, taisivat ottaa hänet ottopojakseen koska toiset Räisäläiset ovat kaikki jo poissa.

Täällä ovat kylvötyöt täydessä käynnissä, vaan ei minulla ole mitään tekemistä, harmitukseni vaan katselen toisten töitä kun ei itsellä ole peltoja mihin menisi töihin. Toivo on muutamana päivänä ollut päivämiehenä eräässä talossa. Elukoita ei ole muuta kun 2 hevosta, lehmiä joita oli talvella 22 kpl ei ole tietossa kun 3, kaikki on kadonneet ei ole löytynyt mistään. Näin on käynyt monelle, josta täkäläiset eläjät viellä ilkkuvat Karjalaisille. Minä olen oi-

kein siitä hyvilläni kun niille pojille jäi vielä koti vaikka jäikin lähelle rajaa, ja tekin saatte olla niinkun kotona. Kun tässä vähän vielä pääsee eteenpäin niin tulen käymään siellä tänä kesänä. Sano paljon terveisiä siellä jokaiselle Metsäpirttiläiselle. Minä aina harmittelen kun en päässyt isäsi hautajaisiin, meillä oli niin kelvoton nimismies, joka ei antanut matkustustulppaa, sillä se täytyi olla koska olimme sotatoumialueella, ja näin jäi tulematta.

Hauskaa ja onnellista kesää
toivoo
enosí

Rouva Lotta Maikkí
Ahtiainen
K.p.K. 8
7459

Lähet. Heikkí Peltonen
Köyliö
Puolimatkan kylä
Ettala

Köyliö 22/8 41

Maikille

Kiitan kirjeestäsi jonka sain 20/8 41. Se oli matkalla viipynyt koska osote oli erheellinen, meidän osote on, Köyliö Puolimatkan kylä Ettala. Olisin kirjottanut jo enemmän vaan en muistanu osotetta. Illalla sain Nestorilta kir-

jeen joka on päivätty 17/8 41. Häneltä paljon terveisiä, hän kirjoitti olevansa noin 4 km vaan meidän kotista. Täällä on viljankorjuu parhaillaan, ei tännekaan tulut hyvä vuosi, pouta teki kovasti kiistaa. Meidän Abram on ollut siellä jossain vaan tällä kertaa on lomalla, nyt juuri hommataan loma-ajan pitennystä koska raktorimiehelle myönnetään sellaista että saa puintityöt sekä kyn-tojä toimittaa, ja jos saapi luvan lähteä Karjalaan minun kanssani, sillä minulta kysyttiin että olenko halukas lähtemään saton korjuu hommi-entiselle paikalle, ja saisin-ko sellaista joukkoa kokoon joiten kanssa voisi sellaisia töitä suorittaa, niin lupasin lähteä Karjalaan sitä varten, ja sitten vähän myöhemmin lähtee koko joukkomme tääl-tä.

Tämä tila myytään täältä, suurin toivoni olisi että miehet kaikki säilyisivät terveinä, joten päästäisiin sinne kotikunnalle jokainen omiin hommiinsa, vaikka siellä pelot on olleet hoitamatta, niin kyllä ne taas saataan kuntoon kun työvoima on hyvä, ja tämä ohimenevä tilanne rauhoittuu. Vaikka tosin monin paikoin on talotkin hävitetty niin sitä uutterammin täytyy ryhtyä taloja laittamaan. Kirjoitit että Nestorilla ei ole kotona kun palvelia,

miten heitänkin kotityönsä tulenee tehtyksi. Jos vaan saisivat sieltä työväkeä etteivät työt jäisi tekemättä.

Abramin osoite. K.p.K. 8. 0789.

Paljon terveisiä täältä yhteisesti ja hyvää vointia toivoo
enosi

Sano paljon terveisiä Emelle ja Mailalle. Älkööt murehtiko vaikka heitä on kohdannut raskas isku, Armaan kaatumisen kautta. Pyytäkööt eläkeavun koska Armas oli heidän kasvattiensa, sen heillä saavat. Toivotaan että Karjalassa tavataan.
terve näkemisiin

Iidan osote Ähtäri
Vääräkoski osuuskauppa.
Maikki on tässä lähellä 3 km. Heillä Armas kaatui 14/8 41. Maikin osote Säskylä Kotiniemi Lauri Perttulan talo

Maikille

Tule käymään täällä Köyliössä sillä linja-autolla pääsee tänne hyvin. Porista - Turkuun sen tien varrella, se on Peipohjasta 22 kilometriä. Meijän pellon kohtassa on kivipatsas jossa on no 22 ja sitä noin 100 mt Säskylään päin keltanen talo tien laitassa oikealla puolella, siitä talon päästä lähtee pellolle joka tuo meille matka on 200 mt.

Kauhajoelta pääsee autossa Pori - Seinäjoki. Kun päivällä lähtee sieltä on kello 16 tässä. Jos Seinäjoen auto olisi myöhässä ja tämä Turun auto olisi lähtenyt niin sitten lähtee Porista auto Säskylään josta on tänne matkaa 5 km. Sen taas pääsee autolla vaan jos ei Säskylästä lähtisi autoa niin sitten soitat tänne Köyliö no 22. Täältä tullaan hevosella vastaan, autot pysähtyvät Säskylässä Lottakahvilan luona
enosi

TÄMÄ JAA TALOKLAISELLE	 Motti talkoot
	Nimi: <u>Maikki Pelttinen</u> <small>Painokirjaimin</small>
	on hakennut syksyllä 1942
	<u>1</u> p.-m ^a
	SEKÄ LAHJOITTANUT TYÖPALKAN PAIKKA- KUNTANSA ASEVELJIEN TALKOKRAHASTOON
	Työmaa: <u>Pappilometsä</u> Työn valvoja: <u>Ol Palomäki</u> Ostanut "motti" merkin — 1942

Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseura netissä:
www.sukuni.fi/ahtiainen/

nyt myös Facebookissa!

Lähetä muistojasi muidenkin luettavaksi!

Jatkamme Metsäpirtin Ahtiaisten sukuseuran lehden tekoa jälleen ensi keväänä. Valokuvat, kirjoitukset, juttuideat ja lehteen liittyvät kommentit voit lähettää toimitukselle:

Raija Herrala-Nurmi, Ylinenkatu 39 as 4, 23500 Uusikaupunki
p. 040-7374678 tai rihe@netti.fi

Muista osoitteenmuutos!

Kirjeet ja lehdet eivät tule perille, jos osoitteenmuutos unohtuu.

Ahtiaisten sukuseuran osoitteenmuutokset sihteeri Katariina Ahtiaiselle tai rahastonhoitaja Matti Ahtiaiselle. Puhelinnumerot, osoitteet ja sähköpostiosoitteet seuraavalla sivulla.

Sukukirjatoimikunnan yhteystiedot:

Ilmi Pesonen,

Porslahdentie 10 A 13,
00960 HELSINKI
puh. 09-694 6309, 040-730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

Markku Lemmetti,

Pöksmäentie 12,
23140 HIETAMÄKI
puh. 02-4310 956, 050-5119 720
markku.lemmetti@dnainet.net

Pentti Ahtiainen,

Vanhakartanontie 229,
23500 UUSIKAUPUNKI
puh. 050-3812522
pentti.ahtiainen@uusikaupunki.fi

Niilo Kiiski,

Tennaritie 7,
21200 RAISIO
puh. 050-3575767
niilo.kiiski@dnainet.net

Raija Herrala-Nurmi,

Ylinenkatu 39 as 4,
23500 UUSIKAUPUNKI
puh. 02-8412 364, 040-7374 678
rihe@netti.fi

Harri Laine,

Vuolukiventie 10 A 4,
00710 HELSINKI
puh. 09-3871 938, 040-5627 050
harri.laine@cs.helsinki.fi

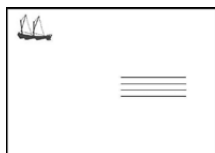
SUKUTUOTTEITA

Sukuseuran C5-kokoiset kirjekuoret, pöytäviiri sekä viirin pohjalta painettu postikortti onnitteluja yms. varten. Korttien mukana on niille sopivat valkoiset kirjekuoret.

Kortteja, kuoria ja viirejä voit ostaa Katariinalta.

Kortit 5 € / 5 kpl

Kuoret 2 € / 10 kpl

Standaari 30 € / kpl

Sukuseuran hallituksen kokoonpano ja yhteystiedot

Esimies

Harri Laine

Vuolukiventie 10 A 4

00710 Helsinki

puh. 09-3871 938, 040-5627 050

harri.laine@cs.helsinki.fi

Matti Ahtiainen

Asutustie 656

23210 Vehmaa

puh. 0400-322 112

matti.ahtiainen@smr.inet.fi

Varaesimies

Raija Herrala-Nurmi

Ylinenkatu 39 as 4

23500 Uusikaupunki

puh. 02-8412 364, 040-7374 678

rihe@netti.fi

Riitta Siltanen

Veräyksenpolku 13

61800 Kauhajoki

puh. 040-589 7789

siltanen.riitta@gmail.com

Sihteeri

Katariina Ahtiainen

Pylysynkatu 10

33500 Tampere

puh. 03-2554 629

katariina.ahtiainen@luukku.com

Markku Laaksonen

Impporintie 7

23950 Pyhäranta

puh. 040-710 4416

m.laaks@dnainet.net

markku.laaksonen@lakk.fi

Rahastonhoitaja, jäsen sihteeri

Matti Ahtiainen

Tammikatu 7

37120 Nokia

puh. 03-341 6917, 0400-907 056

matti.ahtiainen@sandvik.com

Markku Lemmetti,

Pöksmäentie 12,

23140 HIETAMÄKI

puh. 02-4310 956, 050-5119 720

markku.lemmetti@dnainet.net

Jäsenlehti Metsäpirtin Ahtaiset

Vastaava päätoimittaja: Raija Herrala-Nurmi

Painopaikka: X-Copy, Turku 2011

Katse Laatokalle!